

Sygn. akt **IX GC 1010/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, 3 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant – st. sekr. sąd. Ewelina Kołodziejczak-Marczak

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w likwidacji w (...) SA w S.**

przeciwko: **Syndykowi Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W., (...) SA w W., (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) oraz Syndykowi Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych: **(...) SA w W., (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) Ltd w C. (Irlandia)** solidarnie na rzecz solidarnych powodów: **(...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w likwidacji w (...) SA w S.** kwotę: 174.580,64 zł (sto siedemdziesiąt cztery tysiące pięćset osiemdziesiąt złotych 64/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19.10.2012 roku do dnia 31.12.2015 roku i z dalszymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2016 roku do dnia zapłaty od solidarnych pozwanych: **(...) SA w W., (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) Ltd w C. (Irlandia);**

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od powoda na rzecz:

a) pozwanego Syndyka Masy Upadłości **(...) SA w upadłości likwidacyjnej w W.** kwotę: 7127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

b) pozwanego Syndyka Masy Upadłości **(...) SA w upadłości likwidacyjnej w W.** kwotę: 7127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

c) Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę: 7200,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanych **(...) SA w W., (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) Ltd w C. (Irlandia)** solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę: 240,19 zł tytułem nieuiszczonej części wydatków;

V. koszty postępowania pomiędzy powodami a **(...) SA w W., (...) Ltd w C. (Irlandia), (...) Ltd w C. (Irlandia)** wzajemnie znosi.

SSO Katarzyna Krzymkowska

IX GC 1010/14

UZASADNIENIE

Spółki: (...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w likwidacji w (...) SA w S. jako powódki solidarne, pozwem z dnia 26.08.2014 roku, wniosły o zasądzenie na swoją rzecz od solidarnych pozwanych: Syndyka Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W. (pozwany ad. 1), (...) SA w upadłości układowej w W. (pozwany ad.2), (...) Ltd w C. (D., Irlandia – pozwany ad. 3) (...) Ltd w C. (D., Irlandia – pozwany ad. 4), (...) w W. (pozwany ad. 5) kwoty: 408.114,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania oraz od pozwanych ad. 1- 5 wraz z pozwanym Syndykiem masy Upadłości (...) SA w W. (pozwany ad. 6) kwoty 174.906,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania.

Jako uzasadnienie roszczeń powodowe spółki podały, że 10.08.2010 roku, działając jako konsorcjum wykonawców robót geodezyjnych, zawarły umowę nr (...) z konsorcjum składającym się z (...) SA w W. (pozwany ad. 1), (...) SA w W. (pozwany ad.2), (...) Ltd w C. (D., Irlandia – pozwany ad. 3) i (...) Ltd w C. (pozwany ad. 4). Przedmiotem świadczenia powodów była kompleksowa obsługa geodezyjna inwestycji „Budowa Autostrady (...) T.-S., O. III: B.-K. od km 186+348. Za wykonanie umowy powodowie mieli otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 4.250.000 zł netto, z czego 300.000 zł stanowiło wynagrodzenie za prace przygotowawcze, 3.800.000 zł z tytułu obsługi geodezyjnej i 150.000 zł z tytułu wykonania geodezyjnej mapy powykonawczej. W dniu 30.03.2012 roku strony zawarły aneks nr (...) do umowy, zgodnie z którym wynagrodzenie za obsługę geodezyjną ustalono na łączną kwotę 5450.000 zł, przy czym wynagrodzenie za obsługę geodezyjną ustalono na kwotę 5000000 zł netto. Cena jednostkowa netto obsługi geodezyjnej w miesiącu miała wynosić 200.000 zł netto, Strony ustaliły również, że podwykonawca na pisemne zlecenie wykonawcy zobowiązany będzie zapewnić dodatkowe zespoły geodezyjne w cenie 18.500 zł za każdy zespół.

W trakcie realizacji umowy została ogłoszona upadłość wobec trzech z pięciu konsorcjantów wykonawcy. W dniu 13.06.2012 roku – upadłość układowa wobec (...) SA, w dniu 27.07.2012 roku upadłość likwidacyjna wobec (...) SA, oraz w dniu 11.06.2012 roku wobec (...) SA – zmieniona w dniu 13.09.2012 roku na upadłość likwidacyjną.

Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad został pozwany jako inwestor, który zdaniem strony powodowej ponosi solidarną odpowiedzialność z generalnym wykonawcą za wynagrodzenie należne powodom. Strona powodowa twierdzi, że została zgłoszona inwestorowi przez wykonawcę i zaakceptowana pismem z dnia 6.08.2010 roku, a umowa ma charakter podwykonawczej umowy o roboty budowlane.

Niniejszym powództwem strona powodowa dochodzi zapłaty za prace wykonane w ramach przedmiotowej umowy w okresie sierpień-wrzesień 2012 roku, za które wystawiła faktury Vat nr (...) w dniu 3.09.2012 roku na kwotę 291.510 zł oraz nr 09/11/2012 w dniu 16.11.2012 roku na kwotę: 291.510,00 zł. Strona powodowa twierdzi, że w tym okresie, na podstawie zleceń kierowników robót lub innych osób upoważnionych przez wykonawcę wykonywała prace.

Pozwany (...) SA w upadłości układowej w W. (w toku sprawy postępowanie upadłościowe zostało zakończone) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwany nie kwestionował zawarcia z powodami umowy na wykonanie robót geodezyjnych. Twierdzi przede wszystkim, że od momentu ogłoszenia upadłości (...) SA przedmiotowa umowa wygasła uznając, że nie była to umowa o roboty budowlane ale umowa zlecenie. Generalnie podnosi, że w żadnym momencie nie wezwał powodów do wykonania tej umowy, a i strona powodowa nie wystosowała w tym przedmiocie do syndyka odpowiedniego pisma. Podniósł zarzut braku solidarnej odpowiedzialności.

Nadzorca sądowy powyższego pozwanego poparł powyższe stanowisko.

Syndyk Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwany ten kwestionuje swoją odpowiedzialność co do zasady jak i co do wysokości. Twierdzi, że sporna umowa jest umową zlecenia, która wygasła z chwilą ogłoszenia upadłości tego pozwanego. P. także, w razie innej oceny, że zgodnie z art. 98 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze powodowie oczekując realizacji umowy przez syndyka powinni zażądać jej wykonania, czego nie uczynili.

Pozwany Syndyk Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania. Podniósł, że tabela rozliczeniowa robót

kontraktowych nie została podpisana przez kierownictwo kontraktu. Kwestionował solidarność odpowiedzialności, tryb rejestracji i dokumentowania zleceń. Wskazał, że strona powodowa domaga się od pozwanego zapłaty za okres od 13.09.2012 roku, podczas gdy przedstawiła dokumenty, z których wynika, że roboty zakończyła 10.09.2012 roku. Pozwany wskazał również, że w dniu 6.09.2012 roku złożył oświadczenie o odstąpieniu od kontraktu, który stanowił podstawę umowy z powodami. Wskazał również na to, że ewentualne roszczenia mogą być dochodzone jedynie w postępowaniu upadłościowym oraz powołując się na art. 98 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze opisał okoliczności, na podstawie których syndyk odstąpił od umowy.

Pozwany (...) wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwany twierdził przede wszystkim, że będąc inwestorem na przedmiotowej inwestycji nie powinien ponosić wobec powodów odpowiedzialności z art. 647¹ § 5 kc, gdyż powodowie nie wykonywali robót budowlanych, tj. nie byli podwykonawcą w rozumieniu tego przepisu, nadto, nie zostali należycie zgłoszeni. Powodowie zostali zgłoszeni jedynie jako usługodawcy. Wskazał, że w dniu 6.09.2012 roku odstąpił od umowy z generalnym wykonawcą. Powód twierdził, że wypłacił powodom znaczną część wynagrodzenia na ich wniosek, ale na podstawie zupełnie innych przepisów o odpowiedzialności Skarbu Państwa. Pozwany podniósł, że nie został w ogóle powiadomiony o zawarciu przez powodów z generalnym wykonawcą aneksu do umowy z dnia 30.03.2012 roku, gdzie zwiększone zostało wynagrodzenie. Pozwany kwestionował również wysokość roszczeń. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń wobec niego nie podając żadnego uzasadnienia.

Pozwany (...) Ltd wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwany twierdził, że po ogłoszeniu upadłości (...) SA umowa wygasła. Nadto pozwany podał, że w okresie sierpnia i września 2012 roku na jego zlecenie były wykonywane przez stronę powodową usługi geodezyjne, za które pozwany zapłacił kwotę 316.850 zł. Przedmiot tych zleceń pokrywał się z zakresem umowy, a w związku z tym powodom nie należy się wynagrodzenie dochodzone pozwem. Pozwany podniósł także zarzut braku solidarnej odpowiedzialności.

Pozwany (...) Ltd w D. w pierwszej kolejności wniósł o odrzucenie pozwu podając, że w jego ocenie sroga sądowa jest niedopuszczalna przeciwko niemu z uwagi na brak jurysdykcji sądu polskiego. Nadto domagał się oddalenia powództwa twierdząc, że nie był stroną przedmiotowej umowy, podniósł brak legitymacji biernej po swojej stronie. Nadto podniósł, że powodowe spółki za prace wykonane w sierpniu i wrześniu 2012 roku otrzymały zapłatę od pozwanego (...).

Sąd ustalił co następuje:

Spółki: (...) SA w W., (...) Ltd w C., (...) Ltd w C., (...) SA w W., (...) SA w W. jako przedsiębiorcy, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarli w dniu 19.03.2010 roku umowę konsorcjum integralnego, którego celem była realizacja zamówienia Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w postaci: „Budowa Autostrady (...) T. – S., O. III; B.-K. od km 186+348 do km 215+850”. W ramach tej umowy, w dniu 17.06.2010 roku jako generalny wykonawca zawarli z inwestorem, tj. Skarbem Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad umowę nr (...) o roboty budowlane obejmujące w/w zakres prac. Umowa ta również ma charakter gospodarczy.

Spółki (...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w (...) Sa w S. w dniu 10.06.2010 roku, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarły umowę konsorcjum, której celem było wspólne ubieganie się o udzielenie zlecenia prac geodezyjnych dla w/w inwestycji, przygotowanie wspólnej oferty oraz wspólna realizacja zawartej w ramach konsorcjum umowy. Powodowe spółki udzieliły (...) sp. z o.o. jako liderowi konsorcjum pełnomocnictwa do reprezentowania uczestników konsorcjum wobec zamawiającego w zakresie związanym z kontraktem i upoważnili lidera do wykonania czynności szczegółowo wskazanych w pełnomocnictwach. Strony ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu.

W dniu 1.07.2010 roku uczestnicy konsorcjum (...) SA w W., (...) Ltd w C., (...) Ltd w C., (...) SA w W. , (...) SA w W. udzieliли pełnomocnictwa (...) Ltd oraz (...) SA w W. do zawierania umów z podwykonawcami w

ramach realizacji przedmiotowego zadania inwestycyjnego. Pełnomocnictwo było pełnomocnictwem łącznym, tj. stanowiło umocowanie pełnomocników do łącznego i wspólnego działania w imieniu i na rzecz wszystkich uczestników konsorcjum.

W dniu 10.08.2010 roku powodowe spółki jako konsorcjum podwykonawcze zawarły z (...) SA w W., (...) Ltd w C., (...) Ltd w C., (...) SA w W., (...) SA w W. jako konsorcjum wykonawców umowę nr (...) o kompleksową obsługę geodezyjną inwestycji „Budowa Autostrady (...) T.-S., O. III: B.-K. (...)”. Już w samej umowie strony ustaliły, że odpowiedzialność ich jest solidarna (§ 2 pkt 6). Na mocy tej umowy wykonawca zlecił podwykonawcy wykonanie kompleksowej realizacji obsługi geodezyjnej, zakup i osadzenie znaków wysokościowych, w tym wykonywanie dokumentacji podwykonawczej oraz wykonywanie zgodnie z poleceniami wykonawcy inwentaryzacji i obmiarów wykonanych prac przez wykonawcę i innych podwykonawców zgodnie z wymaganiami inżyniera kontraktu i zamawiającego. Powodowie mieli wykonywać prace geodezyjne po uprzednim wezwaniu przez zlecającego. Zgłoszenie konieczności wykonania przez podwykonawcę określonych prac miało się odbywać poprzez wpis do książki zleceń dostępnej w biurze inwestycji u dyrektora kontraktu. Osobami uprawnionymi do dokonywania wpisów byli kierownicy robót bądź inne osoby uprawnione przez zlecającego. Kierownictwo kontraktu stanowili: dyrektor – J. F., zastępca dyrektora – G. D. (1).

W związku z wykonaniem umowy strona powodowa miała otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 4.250.000 zł netto, na którą składały się: 300.000 zł w tytułu prac przygotowawczych, 3.800.000 zł z tytułu obsługi geodezyjnej, 150.000 zł z tytułu wykonania geodezyjnej mapy powykonawczej. Strony ustaliły ponadto, że strona powodowa, na pisemne zlecenie zamawiającego zapewni dodatkowe zespoły geodezyjne w cenie 18.500 zł netto za zespół. Faktury miały być wystawiane na (...) SA i wysyłane na adres (...) SA Centrum Usług (...). Za podstawę wystawienia faktury służył protokół odbioru wykonanych prac oraz tabela rozliczeniowa robót kontraktowych. Termin zapłaty wynosił 45 dni od otrzymania prawidłowo wystawionej faktury Vat.

W dniu 30.03.2012 roku konsorcjum wykonawcze zawarło z powodowym konsorcjum aneks nr (...) do przedmiotowej umowy, na podstawie którego wynagrodzenie podwykonawcy zwiększono do kwoty 5.450.000 zł netto, a w tym wynagrodzenie za obsługę geodezyjną ustalono na 5.000.000 zł netto.

Okoliczności niesporne, wynikające z treści umów (k. 36-79, 472-478, 574-742, 929-958) oraz aneksu nr (...) (k.112-114) oraz z ustaleń faktycznych prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w Poznaniu w sprawie IX GC 592/13 i jego uzasadnienia (k. 1225-1250)

Pismem z dnia 13.07.2010 oraz z dnia 26.07.2010 roku powodowe konsorcjum zostało zgłoszone do (...) (dyrektorowi oddziału w B.) przez wykonawcę jako podmiot realizujący obsługę geodezyjną, zakup i osadzenie znaków wysokościowych, dokumentacji powykonawczej oraz wykonywanie inwentaryzacji i obmiarów wykonanych robót. Pismem z dnia 6.08.2010 roku Dyrektor Oddziału (...) w B. udzielił swojej akceptacji. Inwestor nie został zawiadomiony w trakcie realizacji kontraktu o zawarciu w dniu 30.03.2012 roku przez generalnego wykonawcę z powodowym konsorcjum aneksu nr (...) do umowy, w którym zwiększono wysokość wynagrodzenia.

Dowód: pismo z dnia 6.08.2010 roku (odpis k. 80), zeznania świadka D. C., S. T. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30.05.2016 roku), zeznania pozwanego (...) (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 24.08.2016 roku)

W toku realizacji umowy wystawiane przez przedstawiciela (...) sp. z o.o. protokoły wykonanych prac geodezyjnych akceptowane były przez dyrektora kontraktu J. F. i G. D. (2). Zleceń udzielał co do zasady kierownik robót, inżynierowie. W. T. pełnił funkcję kierownika budowy i dyrektora kontraktu ze strony (...) SA. Po ogłoszeniu upadłości tej spółki nie działał jako przedstawiciel syndyka masy upadłości, jakkolwiek na inwestycji przebywał jeszcze do czerwca 2013 roku. W rozmowach z przedsiębiorstwami geodezyjnymi podawał, że mają kontynuować prace, ale jedynie co do wykonania inwentaryzacji robót wykonanych do czasu ogłoszenia upadłości (...) SA i wstrzymać dalsze roboty. Podpisywał on jeszcze po ogłoszeniu upadłości spółki dokumenty potwierdzające zakres wykonanych prac. Prace geodezyjne strona powodowa wykonywała do 10 września 2012 roku. W późniejszym okresie wykonywała jeszcze mapę inwentaryzacyjną na zlecenie (...) Ltd. Zamawiający nie zgłaszali zastrzeżeń co do jakości wykonanych prac. W okresie od czerwca do września 2012 roku strona powodowa nie została wezwana do zaprzestania realizowania

prac. Żaden z syndyków masy upadłości (tj. (...) SA ani (...) SA) również nie wezwał strony powodowej do kontynuowania prac. Strona powodowa nie wezwała żadnego z syndyków do złożenia oświadczenia w przedmiocie wezwania do kontynuowania robót ewentualnie czy syndyk odstępuje od umowy. Po ogłoszeniu upadłości (...) SA powodowe spółki wykonywały przede wszystkim inwentaryzację geodezyjną inwestycji. W okresie od 1-31.08.2012 roku strona powodowa wykonała 99 operaty geodezyjne, a w okresie od 1-10.09.2012 roku – 24 operatów. Po 10 września 2012 roku strona powodowa nie wykonywała już zleceń w ramach przedmiotowej umowy. Zleceń udzielały różne osoby – również kierownicy robót czy inżynierowie kontraktu. Za okres od 1.08.2012 roku do 30.09.2012 roku strona powodowa wystawiła wykonawcy, według zasad wynikających z umowy, dwie faktury Vat, tj. nr (...) 02/09/2012 na kwotę 291.510,00 zł doręczona w dniu 6.09.2012 roku oraz (...) 09/11/2012 na kwotę 291.510,00 zł. W okresie sierpnia i września 2012 roku zlecenia powodowie otrzymywali głównie ze strony (...) Ltd. W tym też okresie, tj. w sierpniu oraz wrześniu 2012 roku strona powodowa, po otrzymaniu zlecenia od (...) Ltd wykonała roboty geodezyjne oraz inwentaryzacyjną mapę powykonawczą. Za te prace wystawiła faktury Vat: nr (...) z dnia 23.08.2012 roku na kwotę 200.000 zł oraz nr (...) /11/10/2012 z dnia 15.10.2012 roku na kwotę 116.850 zł. Należności te zostały zapłacone przez (...) Ltd. Prace ujęte w pierwszym zleceniu przedmiotowo pokrywały się z zakresem umowy nr (...). Inwentaryzacyjna mapa powykonawcza wykraczała poza ten zakres.

Okoliczności częściowo niesporne, dowód: zeznania świadków: J. F. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8.02.2016 roku), W. T. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 24.08.2016 roku), M. K. , T. M. (k. 1195-1197), Z. L. (k. 1075-1077), M. M. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8.02.2016 roku), D. C., S. T., A. S., B. N., P. A. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30.05.2016 roku), M. G. i T. S. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 24.08.2016 roku), zeznania stron (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 24.08.2016 roku) , zlecenia oraz faktury (k. 322-324, 925-926), dowody zapłaty (odpis k. 927-928), protokoły geodezyjne, operaty pomiarowe (załączony segregator oraz k.201-310), wykaz operatów (k. 122), operaty (odpis k. 123-311 oraz w załączonym segregatorze), korespondencja mailowa (k. 311-312), faks (k. 313), książka zleceń (odpis k. 1278-1289), faktury Vat wystawione przez (...) wraz ze zleceniami oraz korespondencją mailową i protokołem odbioru (k. 1479-1526)

Postanowieniem z dnia 11.06.2012 roku w sprawie XI GU 150/12 Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu ogłosił upadłość (...) SA w W. z możliwością zawarcia układu. Postanowieniem z dnia 13.09.2012 roku Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w P. zmienił tryb postępowania upadłościowego na likwidacyjny oraz ustanowił syndyka.

Postanowieniem z dnia 13.06.2012 roku w sprawie XI GU 149/12 Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu ogłosił upadłość (...) SA w W. z możliwością zawarcia układu pozostawiając zarząd własny upadłego oraz ustanowił nadzorcę sądowego. Postanowieniem z dnia 20 lipca 2016 roku zakończone zostało przedmiotowe postępowania upadłościowe.

Postanowieniem z dnia 27.07.2012 roku w sprawie XI GU 151/12 Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu ogłosił (...) SA w W. oraz ustanowił syndyka.

Okoliczności niesporne, treść postanowień (k. 480, 1444), ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (k. 115-117), ogłoszenia internetowe (k. 959-968)

Pismem z dnia 6.09.2012 roku inwestor odstąpił od kontraktu z generalnym wykonawcą. Inwestor wypłacił powodom, w trybie ustawy z dnia 28.06.2012 roku o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców (...) znaczną część wynagrodzenia za prace wykonane na przedmiotowej inwestycji.

Dowód: pismo (odpis k. 744-802), korespondencja wraz z potwierdzeniem realizacji wniosków (k. 804-833)

Za okres od dnia 1.08.2012 roku do 31.08.2012 roku sporządzona została tabela rozliczeniowa robót kontraktowych , gdzie wpisano wartość robót w okresie rozliczeniowym na kwotę 200.000 zł oraz dodatkowo za 2 zespoły geodezyjne 37.000 zł. Dokumenty te akceptował W. T.. Za okres od dnia 1.09.2012 roku do 30.09.2012 roku sporządzona została tabela rozliczeniowa robót kontraktowych , gdzie wpisano wartość robót w okresie rozliczeniowym na kwotę 200.000 zł oraz dodatkowo za 2 zespoły geodezyjne 37.000 zł. Dokumenty te akceptował W. T.. Protokoły odbioru robót nie

zostały podpisane. W związku z tym strona powodowa wystawiła dwie faktury Vat, tj. w dniu 3.09.2012 roku nr (...) 02/09/2012 na kwotę: 291.510,00 zł brutto doręczoną na adres wskazany w umowie dnia 6.09.2012 roku oraz w dniu 16.11.2012 roku nr (...) 09/11/2012 na kwotę 291.510,00 zł. **Z tabeli rozliczeniowej robót kontraktowych za okres od 1.08.2012 roku do 31.08.2012 roku wynika ponadto, że z przedmiotowego kontraktu w poprzednich okresach rozliczeniowych od początku budowy z zakresu wynagrodzenia za obsługę geodezyjną rozliczono wynagrodzenie w kwocie 4.600.000 zł.**

Dowód: dokumenty w odpisach k. 315-324

Oświadczeniem z dnia 3.09.2012 roku, za zgodą sądu upadłościowego, syndyk masy upadłości (...) SA wypowiedział umowę konsorcjum integralnego z dnia 19.03.2010 roku.

Okoliczność niesporna

Pismami z dnia 17 i 24 września 2012 roku (...) sp. z o.o. wezwała członków konsorcjum wykonawczego o udzielenie informacji na kogo mają być wystawione faktury. (...) SA udzielił informacji, że zapisy umowy dotyczące sposobu i adresu wystawiania faktur Vat są nadal obowiązujące. Pozostałe podmioty nie udzieliły odpowiedzi.

Pismem z dnia 20.08.2012 roku dyrektor ds. koordynacji księgowej w (...) SA zwracając fakturę z 3.08.2012 roku zawiadomił stronę powodową, że faktura za okres do dnia ogłoszenia upadłości spółki powinna być wystawiona na dotychczasowych zasadach, a za okres od 27.07.2012 roku na (...) SA w upadłości likwidacyjnej. Pismem datowanym na 31.07.2012 roku, ale doręczonym stronie powodowej dnia 5.11.2012 roku, syndyk masy upadłości (...) SA jednoznacznie wypowiedział się o braku woli z jego strony wykonywania przedmiotowej umowy, wskazując, że nawet gdyby uznać, że nie stanowi ona umowy zlecenia, to i tak zgodnie z art. 98 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze odstąpiłby od niej ze skutkiem na dzień ogłoszenia upadłości.

Pismem z dnia 5.11. 2012 i 2.01.2013, 5.07.2014 , 24.07.2014 roku powodowe spółki wezwały pozwanych do zapłaty należności wynikających z faktur Vat nr (...) oraz (...) 09/11/2012. Należności te nie zostały uiszczone.

Dowód; pisma powodów (odpis k. 118-119, 121, 337-339), pismo z dnia 20.08.2012 roku (odpis k 325), pismo syndyka (odpis k. 326)

Prawomocnym postanowieniem z dnia 15.06.2015 roku (k.1079) sąd oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie częściowo zgodnych twierdzeń stron oraz na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, zeznań świadków oraz stron.

Sąd uznał za wiarygodne w większości dokumenty urzędowe i prywatne przedstawione w sprawie, z wyjątkiem – w części dokumentów rozliczeniowych za sporny okres sierpnia - września 2012 roku. Sąd nie kwestionował wiarygodności dokumentów, co do których żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń. Strona pozwana kwestionowała natomiast twierdzenia strony powodowej w zakresie faktycznie udzielonych zleceń na prace geodezyjne w tym okresie, kwestionowała fakt rzeczywistego wykonania tych prac. Dokumenty rozliczeniowe za sporny okres sierpnia - września 2012 roku w postaci tabel rozliczeniowych sąd uznał częściowo za niewiarygodne. Sąd uznał je za wiarygodne w zakresie w jakim znajduje się w nich zestawienia wartości wykonanych robót z poprzednich okresów rozliczeniowych. Treści dokumentów w tym zakresie nie kwestionowała żadna strona, a i sąd nie miał podstaw, aby czynić to z urzędu. Nadto dowody te przedstawiła strona powodowa, więc sąd uznał, że takiej treści są jej twierdzenia jak stanowi treść tych dokumentów, tym bardziej, że podpisał je przedstawiciel strony powodowej Z. L..

Oceniając natomiast treść tych dokumentów w części dotyczącej wartości prac wykonanych w okresie 1.08-30.09.2012 roku należy zwrócić uwagę na to, że w okresie kiedy powstawały spółka (...) SA znajdowała się już w upadłości likwidacyjnej, więc W. T. nie mógł już składać oświadczeń w imieniu tego podmiotu. Ilość i wartość robót wykonanych przez powodowe spółki w spornym okresie kwestionowali wszyscy pozwani. Nadto – zgodnie z umową – na zatrudnienie dodatkowego zespołu geodezyjnego – niezbędne było pisemne zlecenie. Takiego dokumentu strona

powodowa nie przedstawiła. Wobec powyższego sąd uznał za niewykazane to, że w każdym z tych dwóch miesięcy uprawniony podmiot zlecił zatrudnienie po dwa dodatkowe zespoły geodezyjne. Nadto dokumenty te, w ocenie sądu, nie są one kompatybilne z przedstawionymi operatami geodezyjnymi, z zapisami w książce zleceń oraz z okresem rzeczywistego wykonywania robót geodezyjnych w ramach przedmiotowej umowy, tj. dokumentacja geodezyjna z września 2012 roku kończy się w dacie 10.09.2012 roku, natomiast dokumenty rozliczeniowe z tego okresu obejmują całą miesięczną stawkę wynagrodzenia wynikającego z umowy. Należy wskazać, że fakt zakończenia robót przed połową września 2012 roku potwierdzają przesłuchani w sprawie świadkowie, w tym również Z. L., działający przy realizacji kontraktu po stronie powodowego konsorcjum.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków J. F., W. T., M. K., T. M., Z. L., M. M., D. C., S. T., A. S., B. N., P. A., M. G. i T. S. oraz stron, gdyż są one spójne, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają. Jedynie częściowo zeznania W. T. co do zakresu wykonanych w spornym okresie robót geodezyjnych nie są do końca logiczne, biorąc pod uwagę argumentację przedstawioną powyżej. Dzięki zeznaniom świadków i stron sąd uznał za wykazane, że w okresie od 1.08.2012 roku do 10.09.2012 roku na terenie inwestycji nadal trwała obsługa geodezyjna w ramach przedmiotowej umowy – głównie polegająca na inwentaryzowaniu wykonanych do końca lipca 2012 roku robót budowlanych. Z zeznań tych wynika również, że po ogłoszeniu upadłości lidera konsorcjum wykonawczego, tj. (...) SA na terenie inwestycji zapanował stan niepewności co do dalszych losów podwykonawców. Zainteresowane podmioty często były przekonane o wygaśnięciu umowy, co w konsekwencji doprowadziło do udzielenia specjalnych zleceń przez pozwanego (...) Ltd – i to częściowo na prace objęte podstawowym zakresem umowy.

Ustalenia faktyczne leżące u podstaw prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P. w sprawie IX GC 592/13, w zakresie relacji podmiotów, które były stronami tamtego oraz niniejszego postępowania, wywołują skutek wiążący niniejszy sąd orzekający nie tylko w rozumieniu art. 365 § 1 kpc, ale również rozumieniu art. 366 kpc.

Sąd pominął pozostałe wnioski dowodowe strony powodowej, gdyż uznał, że wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności faktyczne zostały już dostatecznie wyjaśnione, a dalsze prowadzenie dowodów stanowiłoby jedynie nieuzasadnione przedłużenie postępowania.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie nie zaszły podstawy do odrzucenia pozwu w trybie art. 1099 § 1 kpc, o czym orzekł sąd prawomocnie w postanowieniu z dnia 15.06.2015. Zgodnie z treścią umowy zawartej przez strony - § 16 pkt 2 ewentualne spory powstałe na jej tle miały być rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby (...) SA. Spółka ta ma siedzibę w W., tj. w okręgu właściwości Sądu Okręgowego w Poznaniu, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie więc do art. 23 ust 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22.12.2000 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania strony skutecznie poddały niniejszym spór pod jurysdykcję sądów polskich.

Brak było również jakichkolwiek podstaw do ustalenia przedawnienia roszczenia, zwłaszcza gdy strona pozwana (Skarb Państwa) w żaden sposób nie uzasadnił swojego stanowiska w tym zakresie. W ocenie sądu dla oceny terminów przedawnienia zastosowanie znajduje przepis art. 118 kc – tj. termin 3 letni, a jego początek należy przyjąć na 10.09.2012 roku. Pozew został wniesiony w dniu 27.08.2014 roku, czyli przed upływem tego terminu.

Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że strona powodowa, dla zrealizowania umowy na wykonanie robót geodezyjnych na spornej inwestycji zawarła między sobą umowę konsorcjum (konsorcjum podwykonawcze) . Również umowa konsorcjum integralnego łączyła drugą stronę, tj. pierwotnie (...) SA, (...) SA, (...) Ltd oraz (...) Ltd. (konsorcjum wykonawcze).

Bezsporne jest również to, że w dniu 10.08.2010 roku w/w powodowe konsorcjum zawarło z w/w wykonawczym konsorcjum umowę nr (...) o kompleksową obsługę geodezyjną inwestycji „Budowa Autostrady (...) T.-S., O. III: B.-K. (...)”. Przedmiotem świadczenia niepieniężnego strony powodowej w realizacji tej umowy była kompleksowa realizacja obsługi geodezyjnej, zakup i osadzenie znaków wysokościowych, w tym wykonywanie dokumentacji powykonawczej

oraz wykonywanie zgodnie z poleceniami wykonawcy inwentaryzacji i obmiarów wykonanych przez wykonawcę i innych podwykonawców prac zgodnie z wymaganiami inżyniera kontraktu i zamawiającego.

Sporny był charakter przedmiotowej umowy. Strona powodowa twierdziła, że należy ją zakwalifikować jako podwykonawczą umowę o roboty budowlane, a strona pozwana stała na stanowisku, że stanowiła ona umowę zlecenia. Sąd nie podzielił stanowiska pozwanych, natomiast, wobec faktu, że zakres przedmiotowy czynności powodów w ramach całej realizowanej inwestycji stanowił jeden z koniecznych elementów całego procesu budowlanego – można nadać tej umowie charakter podwykonawczej umowy o roboty budowlane. W ocenie sądu umowa nie miała charakteru zlecenia w rozumieniu art. 734 § 1 kpc, względnie umowy o świadczenie usług zbliżonych do zlecenia w rozumieniu art. 750 kc. Charakterystyczną bowiem cechą umowy zlecenia, względnie świadczenia usług, jest wykonywanie czynności prawnej, w względnie czynności faktycznej nazywanej usługą, dla dającego zlecenie. Działanie zleceniobiorcy jest oparte na starannym działaniu, ale bez konieczności zapewnienia określonego rezultatu (w przeciwieństwie do np. umowy o dzieło z art. 627 kc, czy też właśnie umowy o roboty budowlane – zgodnie z art. 647 kc). Biorąc pod uwagę charakter czynności powierzonych powodom w ramach spornej umowy, niewątpliwie polegały one nie tylko na starannym działaniu, ale ich konieczną cechą było uzyskanie określonego efektu. Czynności powodów były bardzo zróżnicowane, ale wiele z nich kończyło się np. widocznymi, przynajmniej przez pewien czas (tj. do momentu wybudowania obiektów) wytyczeniami w terenie, oznaczeniami znakami geodezyjnymi oraz wytworzeniem dokumentacji – operatów geodezyjnych odzwierciedlających określony rezultat działań. Roboty geodezyjne należą do niezbędnych elementów procesu budowlanego i warunkują jego rozpoczęcie oraz postęp. Już choćby z art. 41 ust 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. Nr 89, poz. 414 z późn. Zm.) jednoznacznie wynika, że „rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy”, a do prac przygotowawczych należy wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie. Art. 647 kc określa charakterystyczne cechy umowy o roboty budowlane, gdzie wykonawca zobowiązany jest do: oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej. Podwykonawcza umowa o roboty budowlane stanowi więc umowę, na podstawie której generalny wykonawca, zobowiązany do wykonania całego obiektu, deleguje pewną część swoich obowiązków na inny podmiot. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że konsorcjum składające się na generalnego wykonawcę, we własnej umowie z inwestorem zobowiązane było do zrealizowania w pełni obiektu budowlanego – w rozumieniu art. 647 kc – więc wraz z pracami przygotowawczymi takimi jak obsługa geodezyjna. Jak wcześniej zacytowano przepis ustawy prawo budowlane, nie jest możliwe wykonanie w zgodzie z obowiązującymi normami obiektu budowlanego bez odpowiedniego wytyczenia geodezyjnego. Nadto, w wypadku tak obszernej inwestycji jak budowa autostrady, prace geodezyjne były również niezbędne w ramach bieżącego realizowania budowy, tj. dla dokumentowania robót zanikających, tj. wykonywania inwentaryzacji i sporządzania z tego operatów geodezyjnych. W ocenie sądu, z uwagi na charakter czynności powierzonych stronie powodowej w procesie realizowania inwestycji budowlanej oraz fakty, że był to pewien wycinek z całości obowiązków powierzonych generalnemu wykonawcy, można zakwalifikować tą umowę jako podwykonawczą umowę o roboty budowlane, ze skutkiem w postaci możliwości zastosowania odpowiedzialności solidarnej inwestora w trybie art. 647¹§ 5 kc.

W ocenie sądu po ogłoszeniu upadłości przez (...) SA, względnie (...) SA, nie wygasła z mocy prawa sama umowa konsorcjum wykonawczego, jak również sama umowa zawarta przez nie z powodami. Skutki upadłości dotyczą w ocenie sądu wyłącznie tych podmiotów, a nie pozostałych uczestników zawartych umów. W ocenie sądu umowa wiązała więc dalej pozwanych (...) Ltd, (...) Ltd oraz (...) SA w upadłości układowej. Umowa konsorcjum integralnego przestała obowiązywać dopiero po wypowiedzeniu wykonanym przez syndyka masy upadłości (...) SA z dnia 3.09.2012 roku. Odpowiedzialność pozwanych członków konsorcjum wykonawczego wobec powodów była solidarna – zgodnie z art. 380 § 2 kc, wbrew twierdzeniom strony pozwanej. Niewątpliwie świadczenie pieniężne strony zlecającej należy zakwalifikować jako podzielne, jednakże świadczenie niepieniężne drugiej strony, tj. powodów jest niepodzielne. Polegało ono na świadczeniu obsługi geodezyjnej, nie da się wyodrębnić jaką część danego świadczenia wykonywał który z powodów. Należy również uznać, że wewnętrzne podziały zadań ustalone w ramach konsorcjum wykonawczego nie wiązało w żaden sposób strony powodowej. Nadto w samej umowie, w § 2 pkt 6 strony ustaliły solidarność świadczenia podwykonawcy i jego solidarną odpowiedzialność. Wobec powyższego, w ocenie sądu, podmioty które

do końca pozostały skutecznie związane umową z powodami, odpowiadają solidarnie za zlecone i wykonane przez powodów prace geodezyjne w ramach tej umowy, niezależnie od tego czy i który z nich udzielał faktycznie zleceń.

W ocenie sądu pozwany Syndyk Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W. oraz Syndyk Masy Upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej w W. nie podnoszą odpowiedzialności za zobowiązania dochodzone przez powodów w niniejszym postępowaniu. Istotne znaczenie ma w tym wypadku okres wykonywania robót przez powodów na terenie inwestycji, za które strona powodowa dochodzi zapłaty wynagrodzenia. Chodzi o czas od 1 sierpnia 2012 roku do 30 września 2012 roku. Należy zaznaczyć, że w stosunku do (...) SA została ogłoszona upadłość likwidacyjna w dniu 27 lipca 2012 roku, a w stosunku do (...) SA – zmieniono postępowanie upadłościowe z upadłości układowej na likwidacyjną w dniu 13 września 2012 roku. Roszczenie strony powodowej przeciwko syndykowi masy upadłości (...) SA ogranicza się jedynie do okresu po 13.09.2012 roku (tutaj zachodzi jeszcze druga przesłanka braku odpowiedzialności, tj. niewykazanie zasadności roszczenia po 12.09.2012 roku, o czym mowa będzie niżej). To upadłe spółki, a nie syndycy masy upadłości były stroną umowy zawartej z powodowym konsorcjum. W konsekwencji znajduje zastosowanie art. Art. 98 i 99 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe (Dz.U. Nr 60, poz. 535) – w wersji obowiązującej w tamtym czasie, który stanowi, że „ 1. Jeżeli w dniu ogłoszenia upadłości zobowiązania z umowy wzajemnej nie zostały wykonane w całości lub w części, syndyk może wykonać zobowiązanie upadłego i zażądać od drugiej strony spełnienia świadczenia wzajemnego lub od umowy odstąpić.

2. Na żądanie drugiej strony złożone w formie pisemnej z datą pewną, syndyk w terminie trzech miesięcy oświadczy na piśmie, czy od umowy odstępuje, czy też żąda jej wykonania. Niezłożenie w tym terminie oświadczenia przez syndyka uważa się za odstąpienie od umowy.

3. Druga strona, która ma obowiązek spełnić świadczenie wcześniej, może wstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, do czasu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wzajemnego. Prawo to drugiej stronie nie przysługuje, jeżeli w czasie zawarcia umowy wiedziała lub wiedzieć powinna o istnieniu podstaw do ogłoszenia upadłości.”

Nadto, o konsekwencjach odstąpienia syndyka od umowy stanowi art. 99 w/w ustawy, tj. „ Jeżeli syndyk odstępuje od umowy, druga strona nie ma prawa do zwrotu spełnionego świadczenia, chociażby świadczenie to znajdowało się w masie upadłości. Strona może dochodzić w postępowaniu upadłościowym należności z tytułu wykonania zobowiązania i poniesionych strat, zgłaszając te wierzytelności sędziemu-komisarzowi.”

W związku z tym dla możliwości kontynuowania umowy, a w istocie możliwości obciążenia syndyka odpowiedzialnością za wynikające z niej zobowiązanie, wymagane było potwierdzenie jej kontynuacji przez syndyka, wezwania przez niego do kontynuowania umowy. Strona powodowa mogła również z takim żądaniem wystąpić dla usunięcia niepewności, ale tego nie uczyniła. Brak aktywnej, pozytywnej reakcji syndyka, względnie bierność zachowania syndyka lub drugiej strony skutkuje odstąpieniem od umowy. W każdym razie syndyk w żadnym momencie nie stał się jej stroną. Niezależnie bowiem od tego jaki charakter miała umowa , syndyk jednoznacznie wyraził brak woli jej kontynuowania. Konsekwencją takiej interpretacji powyższych przepisów jest to, że syndycy masy upadłości zarówno (...) SA jak i (...) SA nigdy nie wstąpili w miejsce upadłych do przedmiotowej umowy, nie przyjęli na siebie odpowiedzialności za jej kontynuowanie i ewentualnie powstałe w wyniku tego zobowiązania, tj. faktycznie nie mają legitymacji biernej w niniejszym postępowaniu. Zgodnie bowiem z art. 99 w/w ustawy prawo upadłościowe druga strona takiej umowy, w sytuacji, gdy syndyk do niej nie wstąpił, ma prawo swoje ewentualne roszczenia zgłaszać sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym. Tym samym już z powyższych względów sąd uznał roszczenia powodów przeciwko pozwanym: syndykowi masy upadłości (...) SA oraz syndykowi masy upadłości (...) SA za bezzasadne i oddalił je.

Odnosnie odpowiedzialności pozwanego (...), to w ocenie sądu, co do zasady, biorąc pod uwagę to że sąd zalicza przedmiotową umowę do rodzaju podwykonawczych robót budowlanych oraz wykazania, że powodowe konsorcjum spółek zostało zgłoszone inwestorowi, inwestor ponosiłby solidarną odpowiedzialność za wynagrodzenie strony powodowej – zgodnie z art. 647¹ § 5 kc. W niniejszej sprawie zachodzą jednak istotne okoliczności, które sprawiają, że co do tego pozwanego powództwo podlegało oddaleniu. Zgodnie bowiem z art. 647¹ § 1 i 2 kc, aby przypisać

inwestorowi solidarną odpowiedzialność wraz z generalnym wykonawcą za wynagrodzenie podwykonawcy, inwestor musi mieć świadomość nie tylko obecności podwykonawcy na inwestycji, ale także zakresu powierzonych mu robót oraz wysokości wynagrodzenia. W tym wypadku bezspornym jest, że inwestor został zawiadomiony o tym jaki zakres zadań wraz z wysokością wynagrodzenia został powierzony pierwotnie powodowym spółkom. Nastąpiło to pismem z dnia 13.07. i 26.07 2010 roku. Inwestor nie sprzeciwił się powierzeniu na takich zasadach robót powodowemu konsorcjum, a wręcz je zaakceptował w piśmie z dnia 6.08.2010 roku. Należy jednak wskazać, że wynagrodzenie powodów zgodnie z tym zgłoszeniem i treścią umowy ograniczało się do kwoty 4.250.000,00 zł, z czego 3.800.000 zł stanowiło wynagrodzenie za obsługę geodezyjną. Następnie, dnia 30 marca 2012 roku, doszło pomiędzy powodowym konsorcjum a konsorcjum wykonawców do zawarcia aneksu nr (...) do pierwotnej umowy, gdzie zwiększono wynagrodzenie do kwoty: 5.450.000 zł łącznie (z czego wynagrodzenie za sama obsługę geodezyjną wyniosło 5.000.000 zł). Z aneksu tego nie wynika przyczyna takiej zmiany, zwiększony zakres robót lub inne okoliczności uzasadniające tak znaczne zwiększenie wynagrodzenia. Strona powodowa nie wykazała, żeby o tym aneksie został zawiadomiony inwestor, a sam inwestor temu zaprzecza. Z protokołu finansowego zaawansowania robót za okres 1-31.08.2012 roku wynika, że już przed rozpoczęciem tego okresu rozliczeniowego przekroczona została pula wynagrodzenia strony powodowej z pierwotnej umowy (k. 317 akt). Wobec powyższego, w ocenie sądu, na wysokości pierwotnie ustalonej wysokości wynagrodzenia zakończyła się solidarna odpowiedzialność inwestora za wynagrodzenie podwykonawcy. Skoro bowiem inwestor nie został zawiadomiony o zmianie umowy oraz nowej, zwiększonej wysokości wynagrodzenia, to nie można mu za ten zwiększony zakres przypisać odpowiedzialności z art. 647¹ § 1 -5 kc. Zgodnie bowiem z § 2 tego przepisu inwestor musi mieć stworzoną przynajmniej możliwość zapoznania się z treścią umowy podwykonawczej, a w tym wysokością wynagrodzenia. W tym wypadku inwestor takiej możliwości nie miał w zakresie warunków umowy zmienionych aneksem z dnia 30.03.2012 roku.

Odnośnie odpowiedzialności pozwanego syndyka masy upadłości (...) SA w upadłości likwidacyjnej sąd uznał, że wobec niewykazania przez stronę powodową wykonywania w ramach umowy nr (...) jakichkolwiek prac geodezyjnych po 10.09.2012 roku oraz związaniem roszczenia przeciwko temu pozwanemu okresem po 13.09.2012 roku, sąd uznał, że roszczenie to również z tego względu jest całkowicie bezzasadne i oddalił je.

W stosunku do pozostałych pozwanych, tj. (...) SA, (...) Ltd oraz (...) Ltd sąd uznał roszczenie za wykazane co do zasady – na podstawie art. 647 kc oraz zapisów umowy stron, jednakże co do wysokości jedynie częściowo. Odwołując się do zasad uiszczania wynagrodzenia ustalonych w umowie, to miało ono być wypłacane za kolejne przepracowane okresy miesięczne w ustalonych z góry transzach proporcjonalnych do kwoty przeznaczonej na obsługę geodezyjną, tj. wypadało to po 200.000 zł netto miesięcznie. Nadto, strony umówiły się, że za każdy dodatkowy zespół geodezyjny otrzymają dodatkowo wynagrodzenie w kwocie 18.500 zł netto.

W ocenie sądu wyliczenie więc wynagrodzenia powodów za jeden przepracowany miesiąc nie odnosiło się wprost do ilości wykonanej pracy, ale do proporcji z całym wynagrodzeniem oraz przepracowanym okresem rozliczeniowym. Tym samym, skoro strona powodowa nie przepracowała we wrześniu 2012 roku całego miesiąca, a jedynie 10 dni, to proporcjonalnie uprawniona była do otrzymania wynagrodzenia w 1/3 części miesięcznej, tj. nie więcej niż 82.000 zł brutto. W ocenie sądu bezspornie zostało wykazane natomiast, że strona powodowa w okresie sierpnia 2012 roku wykonywała zlecone prace geodezyjne. Według więc ustalonych w umowie transz wypłaty wynagrodzenia za miesiąc sierpień należne jest stronie powodowej 200.000 zł netto, czyli 246.000 zł brutto.

Co do dodatkowych zespołów geodezyjnych w ocenie sądu strona powodowa nie wykazała, że otrzymała pisemne zlecenie na ich zatrudnienie w spornym okresie. W związku z tym sąd uznał roszczenia o zapłatę za tą usługę w łącznej kwocie 91.020,00 zł (w ramach każdej z faktur należność z tego tytułu wynosi po 37000 zł netto, czyli 45.510 zł brutto. Faktury są dwie, więc łącznie jest to kwota 91.020,00 zł brutto z dochodzonego roszczenia) za bezzasadne i oddalił je.

Sąd ustalił więc, że za okres przepracowany od 1.08.2012 roku do 10.09.2012 roku stronie powodowej należne jest wynagrodzenie w kwocie 328.000 zł brutto.

Następnie jednak sąd analizował zarzuty pozwanych (...) Ltd oraz (...) Ltd dotyczące spełnienia świadczenia. Bezsporne jest bowiem, że pozwany (...) Ltd w sierpniu oraz wrześniu 2012 roku zlecił stronie powodowej wykonanie określonych prac geodezyjnych. Za wykonanie tych prac strona powodowa obciążyła tego pozwanego dwoma fakturami. Pierwsze zlecenie z dnia 22.08.2012 roku dotyczyło Autostrady T.-S. O. III B. – K. od km 186+348 km 215+850, tj. świadczenia pełnych usług geodezyjnych zgodnie z wymaganiami specyfikacji dla ww. projektu w okresie 4 tygodni poczynając od 22.08.2012 roku. Za ten zakres została wystawiona oraz zapłacona faktura na kwotę 200.000 zł brutto (dokumenty k. 1479 v.-1480). Drugie zlecenie dotyczyło przedstawienia mapy przedstawiającej stan zaawansowania drogi niezbędnej do finalnego rozliczenia projektu oraz dostarczenia niezbędnej dokumentacji. Za ten zakres została wystawiona faktura na kwotę 116850,00 zł brutto (dokumenty k. 1479, 1482). W ocenie sądu nie ulega wątpliwości, że ta druga należność, tj. za wykonanie mapy nie pokrywa się w zupełności z roszczeniami dochodzonymi w niniejszej sprawie. W związku z tym sąd nie uwzględnił zapłaty tej należności w rozliczeniu z roszczeniem dochodzonym pozwem.

Odmienne natomiast sąd ocenił kwestię zapłaty kwoty 200.000 zł przez pozwanego (...) Ltd z tytułu pierwszego z tych zleceń, a objętego fakturą z dnia 23.08.2012 roku. Tutaj zakres zlecenia pokrywa się z zakresem robót, które strona powodowa miała wykonać w ramach umowy nr (...). Strona powodowa w żaden sposób nie przedstawiła rozróżnienia, a nadto z ustalonego stanu faktycznego wynika, że faktycznym zleceniodawcą większości robót geodezyjnych w sierpniu i wrześniu 2012 roku była spółka (...) Ltd. Fakt udzielenia odrębnego zlecenia i zafakturowania wynika w ocenie sądu z tego, że na inwestycji zapanowała niepewność co do dalszego obowiązywania łączącej strony umowy, a prace geodezyjne – w szczególności w zakresie inwentaryzacyjnym, należało dokończyć. To „dodatkowe” zlecenie wyraźnie odnosi się do okresu 4 tygodni, poczynając od 23.08.2012 roku, czyli do 20.09.2012 roku. W ocenie sądu zapłatę za ten okres należało więc uwzględnić w niniejszej sprawie. Brak jest bowiem podstaw oraz dodatkowych dokumentów, które wykazałyby, że strona powodowa w tymże okresie wykonała więcej prac geodezyjnych niż przedstawione w sprawie operaty przyjęte do wystawienia faktur Vat dochodzonych niniejszym pozwem, a objęte faktycznie zakresem umowy stron. Strona powodowa wykonała bowiem na podstawie oddzielnego zlecenia od pozwanego (...) Ltd te same prace, które były dla niej przewidziane w umowie (...). Nie powinna więc domagać się za to podwójnie zapłaty. Zapłaconą należność można jednak rozliczyć jedynie za okres od 23.08.2012 roku do 10.09.2012 roku, gdyż wcześniej tego dodatkowego zlecenia nie było. Prace geodezyjne wykonywane więc w okresie od 1-22.08.2012 roku, jako nieobjęte fakturą z dnia 23.08.2012 roku wystawioną na pozwanego (...) Ltd podlegają w ocenie sądu w pełni rozliczeniu jako należne roszczenie w niniejszym postępowaniu. Skoro więc za cały miesiąc sierpień 2012 roku należne było powodowi wynagrodzenie w kwocie 246.000 zł brutto, ale z tego 9 dni zostało zapłacone w ramach faktury z 23.08.2012 roku wystawionej na (...) Ltd, to proporcjonalnie do zapłaty pozostaje kwota 174.580,64 zł, którą sąd zasądził od odpowiedzialnych solidarnie pozwanych jak w punkcie I wyroku. Jest to należność objęta fakturą powoda z dnia 3.09.2012 roku.

Jako rozliczoną w ramach faktury z 23.08.2012 roku wystawionej na (...) Ltd na kwotę 200.000 zł brutto sąd uznał dochodzoną w niniejszym postępowaniu pozostałą część należności za miesiąc sierpień 2012 roku, tj. za okres od 23-31.08.2012 roku kwotę: 71.419,36 zł oraz kwotę 82.000 zł która sąd uznał za należną powodowi za okres 1-10.09.2012 roku. W związku z tym i w tym zakresie sąd uznał powództwo za bezzasadne i oddalił je.

Sąd uznał więc, że cała należność dochodzona z faktury z dnia 16.11.2012 roku okazała się bezzasadna i roszczenie to podlegało oddaleniu.

Powód wskazał w pozwie jako alternatywną podstawę odpowiedzialności pozwanych art. 405 kc, art. 749 kc i art. 753 kc. W ocenie sądu, wobec powyższych ustaleń, brak jest podstaw do zastosowania tego rodzaju odpowiedzialności pozwanych. Należy zwrócić uwagę na zdecydowany brak spójności i konsekwencji w twierdzeniach powoda w stosunku do głównej podstawy określonej jako wynikająca z zawartej umowy, którą dodatkowo strona powodowa uznała za podwykonawczą umowę o roboty budowlane. Sąd podzielając pogląd o takiej kwalifikacji umowy konsekwentnie wskazuje, że nie mają do niej zastosowania przepisy dot. umowy zlecenia. Nadto wobec przyjęcia odpowiedzialności kontraktowej strony pozwanej i wyliczenia faktycznie należnej wysokości wynagrodzenia,

nie można przyjąć odpowiedzialności za prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia czy też odpowiedzialności z bezpodstawnego wzbogacenia. Strona powodowa realizowała prace geodezyjne na zlecenia w ramach obowiązującej umowy (...) i za określone tam wynagrodzenie. Skarb Państwa jako inwestor również związany był umową o roboty budowlane z generalnym wykonawcą, w związku z tym w tej umowie znajduje się podstawa do przyjęcia przez niego świadczenia. Nie stał się więc w żaden sposób bezpodstawnie wzbogacony kosztem strony powodowej.

O odsetkach ustawowych sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc. Zgodnie z treścią umowy strona powodowa powinna mieć wypłacane wynagrodzenie w terminie 45 dni od doręczenia faktury Vat. Faktura z dnia 3.09.2012 roku została doręczona dnia 6.09.2012 roku. Sąd zasądził więc odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po upływie umownego terminu płatności.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1-4 kpc, art. 99 kpc i art. 100 kpc w zw. z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) i art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28.07.2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Strona powodowa powinna zwrócić każdemu z pozwanych, co do których przegrała spór koszty zastępstwa procesowego (dla każdego z pozwanych w wysokości 7200 zł plus dla pozwanych syndyków masy upadłości po 17 zł jako zwrot opłaty od pełnomocnictwa). Co do pozostałych pozwanych powód wygrał spór w 30%, a przegrał w 70%. Przy rozliczaniu poniesionych przez obie strony koszty, na które składały się uiszczona przez powoda opłata od pozwu w kwocie 29.151 zł, 51 zł, opłaty od pełnomocnictw 3x 17zł, 3x 7200 zł kosztów zastępstwa procesowego oraz 1000 zł wydatków oraz 3x 7217 zł kosztów zastępstwa procesowego poniesione przez pozwanych, to przy dodatkowym obciążeniu pozwanych nieuiszczonymi wydatkami na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 240,19 zł, wzajemny rozrachunek zbliżony jest to powołowy, wobec czego sąd zniósł wzajemnie między tymi stronami koszty procesu.

SSO K. Krzymkowska